

MELDING FOR 1970 FRA DET NORSKE MYRSELSKAPS FORSØKSSTASJON

Areal og gjødsling.

Det dyrkede areal er i 1970 nyttet og gjødslet som nedenstående tabell viser:

Vekst	Areal dekar	Gjødsling pr. dekar, kg		
		N	P	K
Bygg	100,0	0	3,0	8,0
Havre	25,0	0	3,0	8,0
Gulrot	0,5	6,0	6,0	16,0
Poteter	2,5	6,0	2,5	7,0
Kål m.m.	1,0	10,0	6,0	16,0
Eng	150,0	5,0	3,0	8,0
Engfrø	3,0	0	3,0	8,0

Vær- og vekstforhold.

Vinteren 1969/70 var jevnt over meget kald med temperaturer betydelig under det normale. I de siste dager av oktober kom den første snøen og jorda var senere ikke snøbar før utpå våren. Snøen kom på telefri jord og dette skapte gode vilkår for utvikling og vekst av skadesopp, og vi fikk derfor endel overvintringsskader i eng og plener. Kaldluften ble liggende over landsdelen langt utover vårparten. Først i begynnelsen av mai kom det varm og tørr luft inn over Trøndelag. Det tynne snødekket forsvant hurtig og da det var lite eller ingen tele i jorda, kunne våronna ta til omgående og til nærmest normal tid. Den 8. mai var første sådag for bygg på forsøksstasjonen. Det vesentligste av våronna foregikk under meget gunstige arbeidsforhold og var stort sett ferdig omkring midten av måneden.

Klimatabellen viser at vekstperioden mai—september hadde gunstige temperatur- og nedbørsforhold. Både mai og spesielt juni hadde temperaturer over det normale. Det kom dessuten godt med nedbør i mai og selv om juni var forholdsvis tørr, var det gode forhold for planteveksten. Juli måned var kjølig og nedbørsrik, noe som ser ut til å bli det normale for denne måned. Det var 23 nedbørsdager i juli og dette skapte en del vanskeligheter under høybergingen, men stort

Temperatur og nedbør på Mære mai-september 1970.

Måned	Temperatur C°		Nedbør mm		Varmesum
	Middels	Avvik fra normalen	Sum	Avvik fra normalen	
Mai	10,0	+ 1,8	41,9	+ 3,9	310
Juni	15,3	+ 3,7	40,2	÷ 21,8	459
Juli	14,1	÷ 1,3	73,3	+ 4,3	437
August	14,4	+ 1,3	43,4	÷ 25,6	446
September	9,4	+ 0,2	114,7	+ 37,7	282
Middel/sum ..	12,6	+1,1	313,5	÷ 4,5	1934
Normalen	11,5		318,0		1760

sett kom likevel høyet i hus uten vesentlig kvalitetsforringelse. August måned var i motsetning til juli en varm og tørr måned og ga gunstige forhold for skurtreskeren for de som hadde moden åker så tidlig. September var nedbørsrik med nedbør i 25 dager. Skuronna var vanskelig i denne måned. Det ble stygg legde i åkeren og kornkvaliteten ble noe redusert.

Vekstsesongen må som helhet sies å være meget god. Størrelsen av høyavlingen ble imidlertid ikke så stor som en kunne ha ventet, men dette skyldes mer uttynning enga var utsatt for under overvintringen. I forsøk hvor overvintringen var god ble det notert store avlingsmengder, i timoteieng opptil 1200 kg høy pr. dekar. For åkervekstenes vedkommende var avlingene meget store. Avlingene av 6 rads-bygg lå jevnt over på omkring 400 kg pr. dekar, av 2 rads-bygg helt opp mot 500 kg. Avlingene av havre ble særdeles store. En nummersort fra forsøksgården Voll ga en avling på nesten 600 kg pr. dekar. Potetavlingen ble også meget god med opptil 5000 kg knoller pr. dekar, og med et meget tilfredsstillende tørrstoffinnhold. Nå er det å merke at våre potetforsøk i de senere år har vært lagt på moldrik sandjord. Frostskader førte temmelig regelmessig til mislykket potetavling og vi fant det derfor lite formålstjenlig å legge potetforsøkene til myrjord.

Forsøksvirksomheten.

Ved forsøksstasjonen er det i 1970 høstet i alt 27 forsøk eller 3 flere enn forrige år. Av disse er det 11 sortsforsøk i bygg, havre, poteter og ulike engvekster, 2 er ugrasforsøk med midler mot kveke og stor-kvein — begge ugras er en alvorlig plage på mold- og myrjord —, og 6 forsøk med mineraljordinnblanding, grøfting, myrsvinn, jordstrukturproblemer og jordpakking. Denne siste gruppe omfatter forsøk som tar opp viktige problemer ved dyrking av myrjord, og vårt siktemål er naturligvis i den utstrekning det med sparsomme midler

er mulig, å klarlegge de årsaksforhold som er tilstede ved de kjemisk-fysiske og biologiske prosesser som utløses ved kulturinngrep i myrjorda. I denne sammenheng må det understrekes at markforsøk ikke er nok. De må følges opp med fysiske og kjemiske analyser, men mangel på midler til slike analyser har dessverre begrenset ovennevnte siktemål i betydelig utstrekning selv om forsøksstasjonen i og for seg både har laboratorie- og arbeidsplass for øvrig.

I året er det utført 13 lokale forsøk. Dette er noe mindre enn det var lagt opp til, men dette skyldes for en stor del at forsøksringene ikke klarte å få anlagt alle forsøk på grunn av den noe sene snøsmelting som sinket våronna. Av de lokale forsøk var det 6 kombinerte sorts- og N-gjødslingsforsøk i korn. Gjennom dette forsøksopplegg som for øvrig også ble nyttet ved forsøksstasjonen, har en håp om å få noe innblikk i myrjordas evne til selvforsyning med nitrogen samtidig som en bedre kan vurdere stråstyrken hos de ulike sorter. 2 av de lokale forsøk omfattet kalk og fosfor som jordforbedringsmidler, 2 forsøk omfattet mikronæringsstoffer og 3 forsøk omfattet gjødsling med nitrogen til eng på myrjord i høyereliggende strøk eller i «seterregionen» i Trøndelag. Denne siste serie som for øvrig bare har gått i 2 år, har allerede gitt interessante opplysninger om vekstforholdene i disse strøk. Engveksten har i disse forsøk vært timotei, men her har spørsmålet meldt seg om dette grasslaget er det ideelle eller rette i disse strøk. Dette er imidlertid en ny forskningsoppgave som snarest bør tas opp til klarlegging.

Høsten 1970 ble det utenom de foran nevnte, anlagt et forsøk på et større myrdyrkingsfelt i Snåsa med mineraljordinnblanding på myrjord. Forsøket skal senere suppleres med tilskudd av mikronæringsstoffer. Dette dyrkingsfeltet i Snåsa er i likhet med en rekke lignende felter i de senere år, et fellesforetakende med sikte på å øke grasproduksjonen, skaffe bedre og mer beite samtidig som husdyrholdet i større eller mindre grad kan rasjonaliseres. Forsøksstasjonen skulle gjerne i langt større grad være med og følge opp denne utvikling med forsøk av ulike slag til umiddelbar nytte for disse prosjekter, men vår medvirkning må av økonomiske grunner bli svært begrenset. Det synes imidlertid temmelig klart at ved prosjekter av ovennevnte art, ofte anlagt på mer eller mindre gunstige myrtyper og under topografiske og klimatiske forhold som ikke alltid er de beste, vil ofte risikoen for dyrkingsmessige problemer være til stede i større grad enn først antatt. Det er derfor et spørsmål om det ikke burde vært innkalkulert i omkostningsoverslaget for slike prosjekter et passende beløp til utviklingsarbeid eller forskningsarbeid i de nærmeste år etter starten. På denne måte skulle en få en bedre garanti for de private og offentlige investeringer og samtidig et bedre materiale for vurdering og opplegg av fremtidige prosjekter.

I 1970 er det publisert 2 forsøksmeldinger ved forsøksstasjonen. Den ene ved forsøksassistent Rolf Celius om forsøk med gjødsling til

gulrot på myrjord og den annen ved fhv. forsøksleder Hans Hagerup om forsøk med fosforgjødsling på myrjord. Begge meldinger er trykt eller under trykking i tidsskriftet Forskning og forsøk i landbruket. I tillegg har undertegnede i Myrselskapets tidsskrift gjort rede for et forsøk i Osen i Sør-Trøndelag som omfattet grøfting og innblanding av sand i myrjord.

Jord og bygninger.

Det er i året foretatt endel mindre vedlikeholdsarbeider. Formannsboligen har fått ny utvendig trapp med vindfang og taket er blitt smurt. Ellers er det etter pålegg av Statens arbeidstilsyn foretatt endel sikringsarbeider av låvebruene. Gårdsplass og skifteveier er dessuten blitt påkjørt endel ny grus.

Maskiner og redskaper.

Forsøksåmaskinen som NLVF ydet midler til i 1968, kunne heller ikke leveres i 1970. Det er håp om at dette kan skje i 1971. Det er i året anskaffet en JF sideavleggende rive og en Rotacadet jordfraser. Det er ikke funnet noen løsning på vårt trekraftproblem, og forholdet er nå så prekært at vi når som helst kan stå overfor de alvorligste vansker. En ny traktor må derfor skaffes til veie snarest mulig.

Besøk ved forsøksstasjonen.

Som i tidligere år har forsøksstasjonen hatt besøk av elever ved landbruksskoler og enkeltpersoner.

I juli hadde vi besøk av distriktsforsøksnemnden for Sveriges nordre distrikt, i alt ca. 30 deltakere. Nemnden var på ekskursjon gjennom Trøndelag.

Forsøksstasjonens personale.

Det har i årets løp ikke vært noen endringer i forsøksstasjonens stab:

Forsøksleder: Sivilagronom Nils Vikeland.

Forsøksassistent: Sivilagronom Rolf Celius.

Forsøkstekniker: Agronomtekniker Odd Furuseth.

Arbeidsformann: Agronom Trygve Christensen.

Mære, den 5. januar 1971.

Nils Vikeland/s.